

var færdig med sine Undersøgelser, da Rigsadvokaten eller Justitsministeren fik Sagen leveret, om denne var færdig undersøgt, om Bankkommissionen havde draget sine Konklusioner af sin Undersøgelse, inden Statsadvokaten gik til Østre Landsret og afgav sin Redegørelse. Der er nemlig under Sagen, efter hvad der fremgaar af Referaterne, fremkommet Ytringer, som synes at vise det modsatte. Jeg skal ikke opholde mig ved disse Enkeltheder, den højtærede Minister vil hurtigt kunne svare ja eller nej, om Bankkommissionens Undersøgelser var fuldt og helt tilendebragt, inden Sagen bragtes ind for Retten. Jeg har altsaa faaet den Formodning af de Referater, der foreligger, at Sagen virkelig ikke var forberedt saaledes, som den havde maattet være det, hvis Bankkommissionen havde tilendebragt Undersøgelsen og stillet Tingene paa deres rette Plads. I saa Fald er det maaske undskyldeligt, om Statsadvokaten ikke har været i Stand til at give en udtømmende og forstaaelig Beretning for Landsretten; hvis han ikke har faaet Materialet i ordentlig, færdigbehandlet Stand, er det maaske i hvert Fald forstaaeligt, at det er blevet mindre godt, hvad der skete ved Landsretten.

Man jeg maa maaske sige, at det forekommer mig i det hele at være en mærkværdig hovedløs og retningsløs Behandling, disse Sager vedrørende Landmandsbanken o. s. v. har faaet ved Ministeriets Initiativ. Ved Lov af 21. September 1922 er det besluttet at nedsætte en Kommission til Undersøgelse af Landmandsbankens Forhold. Nu er der paa det allernærmeste forløbet et Aar og tre Maaneder, og endnu er der ingen Beretning fremkommet fra denne Kommission. Men medens denne Ret — det er jo ogsaa en Ret — sidder, afgives der stykkevis Sager til andre Retters Behandling. Det hele synes arrangeret for netop at gaa op imod den Opfordring, som det ærede Medlem Hr. Pinstrup for nogle Dage siden fremsatte, det hele synes ligefrem lagt an paa at vedligeholde saa megen Uro som muligt til Skade for Erhvervslivet og Banklivet; det kunde i alt Fald ikke være bedre arrangeret, end om det var Ministeriets Opposition, der fik Lov til at tilrettelægge disse Ting. Et hurtigere Tempo for Kommissionens Arbejde og efter Kommissionens Arbejde en retslig Bedømmelse af alt, som egnede sig dertil, vilde naturligvis være den Fremgangsmaade, der var forsvarlig og rigtig. Det havde været mindre pinefuldt for alle, mindre pinefuldt

for de Erhverv, der er ramt, mindre pinefuldt for den Bank, for hvilken Staten ved Flertallets Beslutning har overtaget en mægtig Statsgaranti, og endvidere vilde det have været en mere oplysende og overskuelig Fremgangsmaade end den draabevis og stykkevis at give Befolkningen Indblik snart i et, snart i noget andet, som den slet ikke kan sammenholde. Nu vil jeg jo ikke tro, at Ministeriet bevidst søger at skabe den mest mulige Uro, men jeg formoder, at Fremgangsmaaden er valgt for at tilfredsstille dem, der nu og da kræver et Offer for at have noget at beskæftige sig med i Øjeblikket, ellers er jeg ikke i Stand til at forstaa, hvilke fornuftige Motiver der skulde bestemme en saa besynderlig Fremgangsmaade i en for Landet saa alvorlig Sag som den store Landmandsbanksag og dens Udløber, Transatlantisk-Sagen, som vi her beskæftiger os med. Men nu kommer vel en Gang ad Aare Kommissionens Betænkning. Jeg ved ikke hvornaar. Der er fra Maaned til Maaned givet Besked om, at den vilde komme; jeg har hørt nævne September, Oktober, November og December, nu er vi i December, og jeg formoder, at der nu ogsaa er Juleferie i Bankkommissionen, saa Betænkningens Afgivelse er vel nu udskudt til efter Nytaar. Om den saa kommer, eller det varer et Aar til, ved jeg ikke; men den kommer vel en Gang, formoder jeg. Og saa vil den antagelig indeholde Oplysninger af forskellig Art, og den vil ganske utvivlsomt rejse Spørgsmaal om ny retslig Aktion i visse Tilfælde. Denne Kommissionsbetænkning kan jo ikke undgaa at være et overordentlig værdifuldt Kildeskrift for dem, der ønsker at studere kapitalistisk Svindel. Den vil i høj Grad vise, hvilket raadent og elendigt Samfund det kapitalistiske er, og den vil ganske utvivlsomt indeholde Paavisning af nye Affærer, som nødvendigvis maa underkastes retslig Behandling.

Det forekommer mig unægtelig, at det var rart at faa gjort rent Bord. Selv om Sagen vel ikke kan genere mig og mit Parti i den Forstand, synes jeg unægtelig som dansk Borger, at det var rart at faa gjort rent Bord en Gang, og at det derfor var bedre, om man havde valgt den eneste rimelige og fornuftige Fremgangsmaade, at Kommissionsbetænkningen skaffedes til Veje hurtigst muligt, og at man, naar den forelaa, aktionerede paa Grundlag af det, den paapegede som nødvendigt Grundlag for Aktion. Men derved er der jo nu intet at gøre. Nu har vi altsaa haft en Række Affærer